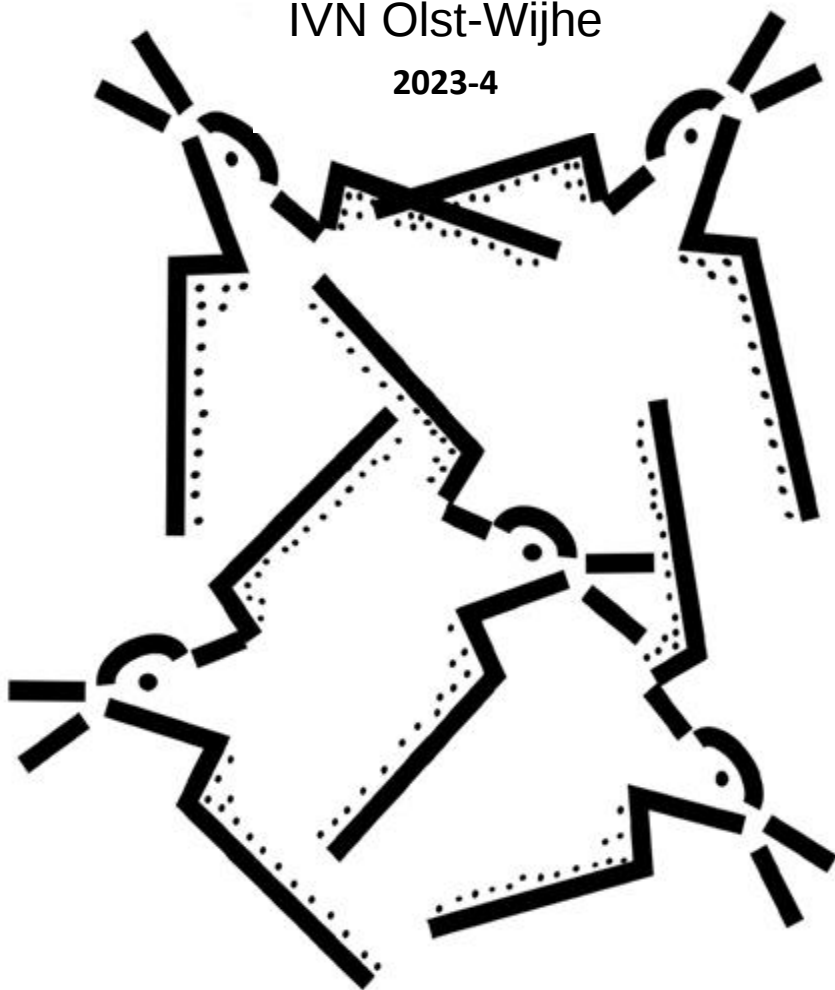

de Grutto

IVN Olst-Wijhe

2023-4

ivn.nl/afdeling/olst-wijhe

Bestuur

Voorzitter	Elly Luttkholt Tel. 0570-523427	voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl Veerstraat 17 8131 CB Wijhe
Secretaris	Roos van der Burg Tel. 06-49988778	secretaris@ivn-olst-wijhe.nl Marjolein 6 8131 GD Wijhe
Penningmeester	Michiel Faber	penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl Herxen 14 8131 PG Wijhe
Lid	Ans Rijpkema Tel. 06-45162099	Ledenadministratie ans@ivn-olst-wijhe.nl Hamelweg 12 8131 RV Wijhe

Contactpersonen werkgroepen

Activiteiten (Lezingen, excursies, cursussen, jeugd)	Lilian Bults, Ans Rijpkema tel. 0570-523336 activiteiten@ivn-olst-wijhe.nl
Facebook	Margriet Wegman tel. 0570-784034
Heemtuin	Annet van der Veen tel. 0570-523937 heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl
Veermans Hof IJssel flora	Keimpe de Jong tel. 06-83704601 landschapsonderhoud@ivn-olst-wijhe.nl
Landschapsonderhoud	VACANT natuurmilieubeleid@ivn-olst-wijhe.nl
Natuur- en milieubeleid	Leonieke Kruit tel. 0570-524835 planten@ivn-olst-wijhe.nl
Planten	Marth van Roij tel. 0570-522692 redactie@ivn-olst-wijhe.nl
Redactie De Grutto	Ron Gravendeel tel. 06-42444691 roofvogels@ivn-olst-wijhe.nl
Roofvogels	Theo van der Linden torenavalken@ivn-olst-wijhe.nl
Torenavalken	Hans de Jonge tel. 0570-522629 uilen@ivn-olst-wijhe.nl
Uilen	VACANT vogels@ivn-olst-wijhe.nl
Vogels	stadsvogel@ivn-olst-wijhe.nl
Website	Claudia van de Leur Pieter de Haan website@ivn-olst-wijhe.nl

In deze Grutto

December 2023 nummer 4

Van de redactie	2
Gezocht!!!	2
Activiteiten	3
Activiteiten elders	9
Van het bestuur	10
Voor de jeugd	11
Positieve ??? opschoonactie	13
Wandeling landgoed de Gelder	13
Overijsselse Vrijwilligersprijs Groen 2023	14
Van boerenerf naar orchideeënweelde	15
Houd ons water gezond !!!	19
Einde paddenwerkgroep	19
Heemtuinplant uitgelicht	21
Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe	22
Ter info	25

Kopijsluitingsdata: 1 februari; 1 mei; 1 september; 1 december.

Redactie   Marth van Roij   redactie@ivn-olst-wijhe.nl
Kerkpadsblok 35 8131 WX Wijhe Tel. 0570-52269

Lidmaatschap

De contributie van € 25,- per jaar wordt geïnd door het landelijke bureau van IVN. Dat zorgt voor een factuur of de contributie wordt via een automatische incasso afgeschreven.

U dient het lidmaatschap voor het volgende jaar vóór 1 december schriftelijk op te zeggen bij Ans Rijpkema, Hamelweg 12, 8131 RV Wijhe of ans@ivn-olst-wijhe.nl.

Van de redactie

Als ik dit schrijf komt de wereld bijeen voor de klimaatconferentie in Dubai in de Verenigde Arabische Emiraten, een land dat 'drijft' op de fossiele brandstof olie! In ons eigen land zijn net 2^e Kamerverkiezingen geweest en hebben kiezers meer voor rechtse partijen gekozen. De formatie is in volle gang. Wat zal dit gaan betekenen voor de strijd tegen de opwarming van de aarde en het behoud van de natuur?

Ondertussen doen wij op kleine schaal ons best voor natuur en klimaat. Hoe, dat kun je zien in dit nieuwe nummer van de Grutto. Je vindt een hele lijst van activiteiten die voor het nieuwe jaar op de planning staan. Verder kun je in dit blad lezen o.a. over een prijs voor de uilenwerkgroep, de metamorfose van een boerenerv, activiteiten in de afgelopen tijd, de succesvolle paddenpoel, bremraap in de heemtuin enz. en ook ontbreken natuurlijk de rubrieken 'Voor de jeugd' en 'Vogelwaarnemingen' niet.

Graag wens ik je veel lees-, kijk-, en doeplezier met dit nieuwe nummer. En natuurlijk gezellige feestdagen en een groen en gezond 2024!

Marth van Roij.

Gezocht!!!

Ondersteuner gierzwaluwen

Wie vindt het leuk en interessant om ingewerkt te worden door Ronald Boerkamp bij het monitoren en ophangen van gierzwaluwkasten in Olst-Wijhe? Ronald doet dit al jaren en heeft veel informatie hierover.

Al sinds 2008 ondersteunt het IVN de gierzwaluw in Olst-Wijhe. Door het ophangen van bijna 200 nestkasten in samenwerking met particulieren, Salland Wonen en de gemeente Olst-Wijhe, hebben wij deze bijzondere vogel weten te behouden voor de gemeente. Het aantal gierzwaluwpaaftjes is daardoor gestegen tot meer dan 100 paaftjes!

Door drukke werkzaamheden kan Ronald zich niet meer met gierzwaluwen bezighouden, zoals hij graag zou willen. Daarom zoeken we iemand die, in eerste instantie samen met Ronald, bestaande kasten wil onderhouden, vervangen en monitoren. Daarna kun je zelfstandig te werk gaan, met op de achtergrond Ronald. Is dit iets voor jou?

Graag reageren naar voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl.

Bestuursleden en coördinatoren

Het IVN Olst-Wijhe blijft zoeken naar bestuursleden om het bestuur op pijl te houden en verder te versterken. Ook zoeken we opvolging voor de coördinatoren van de werkgroepen Vogels en Natuur en milieubeleid.

Het gaat goed met de afdeling! Er zijn vorig jaar weer nieuwe leden bijgekomen. Dat is heel verheugend, wij zien dit als een geweldige steun voor het groene werk dat wij graag willen doen. Zo zijn er voor 2024 ook heel wat leuke en nuttige acties op de rol gezet. Wij hopen dat jullie daar allemaal iets van je motivatie om lid te worden of te blijven, in terugvinden. Met de uitbreiding van de afdeling is ook het werk van de verschillende werkgroepen en het bestuur een punt van aandacht. Vele actieve leden zijn al heel lang actief, en naderen het moment dat ze het stokje willen of moeten overdragen. Daarom hierbij de dringende oproep aan onze leden om actief te worden als coördinator of als bestuurslid.

Meld je aan alsjeblieft, want we hebben jullie hard nodig om onze afdeling te laten draaien!

Stuur je reactie naar secretaris@ivn-olst-wijhe.nl en dan nemen we contact met je op. Alvast bedankt!

Roos van der Burg, secretaris.

Idee of begeleiding excursie of wandeling

Heb je zelf een idee voor een te houden excursie of wandeling of wil je een keer een excursie of wandeling (bege)leiden in een gebied dat je goed kent of op een van de vele mooie plekjes die onze gemeente Olst-Wijhe rijk is? Of lijkt je dat gewoon leuk om te doen, neem dan contact op met Elly Luttikholt tel. 0570-523427 of voorzitter@ivn-olst-wijhe.nl.

Activiteiten

Datum 2024	Activiteit	Locatie	Trekker
6 januari	Uilenballen pluizen voor kinderen	't Hamel	Michiel Faber Linda vd Boon Ans Rijpkema
13 januari	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
8 februari	Lezing over de Zeearend	Holstohuus	Ron Gravendeel
10 februari	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
19 februari 10:00 – 12:00	Kinderactiviteit 4 tot 8 jaar Thema eekhoorn	De Gelder 't Hamel	Michiel Faber Liesbeth Ruinemans Lilian Bults
Maart- november	Onderhoud van de heemtuin	Heemtuin	Annet vd Veen
9 maart	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong

Datum 2024	Activiteit	Locatie	Trekker
16 maart	NL Doet ochtend	Heemtuin	Annet van der Veen
20 maart	Algemene ledenvergadering	't Hamel	Voorzitter Secretaris
23 maart	Opruimactie Schone Rivieren	Wijhe Olst	Elly Lutikholt Lilian Bults
8 april	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
22 april	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
26 april 19:00	Rondleiding en proeverij	Heemtuin	Annet vd Veen Lilian Bults
29 april	Doe dag voor kinderen 8 tot 12 jaar	Bezoekerscentrum Den Nul	Michiel Faber Linda vd Boon
13 mei	Vogelzangwandeling	Wijhe	Jan Klungers
25 mei	Vistrap (orchideeën)	Boskamp	Lilian Bults Leonieke Kruit
2 juni	Slootjesdagen voor kinderen	Wijhe	Linda vd Boon Michiel Faber Ans Kolkman
6 juni 's avonds	Fietstocht	Olst	Ron Gravendeel Lilian Bults
7 juni 19:00	Rondleiding heemtuin	Wijhe	Annet vd Veen Lilian Bults
19 juni 's avonds	Gierzwaluwenlezing	Wijhe	Ronald Boerkamp Ans Rijpkema
5 juli 19:00r	Rondleiding en proeverij	Heemtuin	Annet vd Veen Lilian Bults
22 juli	Doe dag voor kinderen	Bezoekerscentrum Den Nul	Michiel Faber Ans Kolkman Ans Rijpkema
3 augustus	Fietstocht	Bedoening	Elly Lutikholt Lilian Bults
Juni of juli of augustus	Excursie Marker Wadden	Lelystad	Lilian Bults Ans Rijpkema
september	Diekdagen Olster Jaarmarkt Kindernatuurmoment	Wijhe en Olst	Ans Rijpkema Liesbeth Ruinemans Ans Kolkman
15 september	Rondleiding de Gelder door Peter Pol	Onder de Gelder	Ans Rijpkema
6 oktober	Paddenstoelenexcursie voor kinderen	Zoogenbrink	Annet vd Veen Linda van der Boon
12 oktober	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
26 oktober	Herfstspeurtocht Nacht van de nacht	Onder de Gelder	Michiel Faber Lilian Bults Ans Rijpkema
1 en 2 november	Natuurwerkdag	Heemtuin	Annet van der Veen
9 november	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong
november	Lezing	Langhuus	Voorzitter Secretaris
14 december	Landschapsonderhoud	Diverse	Keimpe de Jong

TEGELHUYNS

WIJHE

Specialist in warme vloeren!

Een minimale ecologische voetafdruk is voor ons belangrijk: we zijn bijna energie neutraal met energiezuinige verlichting, een warmtepomp, een pellet-kachel en een dak vol met zonnepanelen. We rijden deels 100% elektrisch. In onze showroom vindt u diverse tegels die geproduceerd zijn met minimale belasting van het milieu, o.a. doordat er gerecycled materiaal in de tegels is verwerkt en dit ziet u niet in het eindresultaat!

zeer ruime collectie vloer-
tegels
badkamertegels
keukentegels
aanleg vloerverwarming

Tegelhuyns Wijhe
Enkweg 1b, Wijhe
www.tegelhuyns.nl

U bent van harte welkom! Allon, Daisy, Ingrid en Sandra

Boni

**Supermarkt Wijhe
Langstraat 83
8131 BB Wijhe**

Openingstijden

Maandag	8.00 - 20.00 uur
Dinsdag	8.00 - 20.00 uur
Woensdag	8.00 - 20.00 uur
Donderdag	8.00 - 20.00 uur
Vrijdag	8.00 - 21.00 uur
Zaterdag	8.00 - 20.00 uur
Zondag	12.00 - 17.00 uur

Thuis bij Boni.

Frits is thuis in wonen!

**Specialist in behang / gordijnen /
raamdecoratie / laminaat / pvc vloeren
marmoleum / tapijt / vinyl**

Handelsweg 4, Wijhe
(0570) 521 368
fritsvanderlinden.nl

frits

**van
der**

linden

woningstoffering

Over alle in het overzicht (pag. 3 en 4) genoemde en eventuele nog te organiseren activiteiten van IVN-afdeling Olst-Wijhe, staat normaliter een week van tevoren (nadere) informatie in de regionale kranten en de huis-aan-huisbladen. Op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe en op facebook staan ook de laatste berichten rondom de excursies. Deelname aan lezingen en excursies is meestal gratis voor leden, maar we zijn blij met een vrije gift.

Bezoek de heemtuin

De hele winter blijft heemtuin Veermans Hof IJsselflora aan de Bongerd in Wijhe elke dag geopend voor een wandelingetje door de wintertuin. Er wordt alleen in de winter geen onderhoud gedaan. Vanaf februari zullen de sneeuwklokjes weer in bloei komen. Vanaf half maart zullen de eerste naambordjes van planten er al weer staan. Vanaf deze tijd komen er weer allerlei voorjaarsbloemen in bloei. Het lenteklokje, voorjaarshelmbloem en de wilde narcis, longkruid en winterakoniet fleuren de tuin dan al weer helemaal op. Ook het maarts viooltje, de weidegeelster, het speenkruid en de holwortel zijn dan vast al weer in bloei te vinden.

Je kunt er vrij rondwandelen of vanaf een bankje genieten van de tuin.

Landschapsonderhoud

De werkgroep Landschapsonderhoud gaat weer aan de slag met (voornamelijk) wilgen knotten. De werkdagen zijn op de 2e zaterdag van de maanden januari t/m maart 2024, namelijk: 13 januari, 10 februari en 9 maart 2024.

We verzamelen om 8:30 uur op het parkeerplein voor de Albert Heijn in Wijhe en vertrekken van daar naar de werkplek.

We werken tot ongeveer 12:30 uur. Voor koffie en na afloop een eenvoudige lunch wordt gezorgd door de boer of grondeigenaar. Bij erg slecht weer gaat het niet door. Nodig zijn stevige werkschoenen, sterke werkkleding, die ook tegen een beetje regen bestand moet zijn en zin om in de vrije natuur met een prettige groep mensen te werken. Voor goed gereedschap (we werken alleen met handgereedschap) wordt gezorgd en ook op de veiligheid wordt goed gelet.

Lees vooraf ook het artikel Knotafspraken en het artikel Protocol Gereedschap Knotacties 2020-2021 op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe/reglementen. Dan kunnen we weer flink aan de bak in ieder geval!

Graag 1 week van tevoren opgeven als je mee wil doen, dan weten we hoeveel gereedschap, koffie en eten we moeten regelen.

Nieuwe mensen zijn van harte welkom, evenals nieuwe werkplekken. Voor informatie zie ivn.nl/afdeling/olst-wijhe of bel of mail naar coördinator Keimpe de Jong, tel. 06-83704601 of landschapsonderhoud@ivn-olst-wijhe.nl.

Lezing zeearend

Op donderdag 8 februari 2024 zal Martijn de Jonge een lezing geven over de zeearend in het Holstohuis in Olst. De lezing begint om 19.30 uur. Inloop vanaf 19.00 uur.

Je ziet steeds vaker zeearenden vliegen langs de IJssel en inmiddels heeft er ook een paartje in de buurt van Windesheim gebroed.

Zeearend

© R.Gravendeel

Misschien wil je er dus wel wat meer van weten. En daarom organiseert de werkgroep roofvogels van het IVN Olst-Wijhe een lezing over de zeearend. Martijn de Jonge is publicist en fotograaf met focus op de relatie mens en natuur. Winnaar van de Zilveren Camera in de categorie Natuur en Milieu. Hij volgt al meer dan 30 jaar zeearenden in Europa. Hij concentreert zich daarbij de laatste tijd op de ontwikkelingen, uitbreidingen en beperkingen in ons dichtbevolkte land.

Verdere informatie volgt binnenkort op de website van IVN Olst-Wijhe.

Werken in de heemtuin: Oproep vrijwilligers!

16 maart opent heemtuin Veermans Hof IJsselflora weer haar hek voor bezoekers. Dat betekent dat vanaf die datum er weer onderhoud moet worden gedaan in de heemtuin. We hebben een behoorlijk aantal vrijwilligers, maar meer handen, zeker sterke, zijn altijd welkom, op de donderdagochtend.

De heemtuin heeft zich weer ingeschreven voor NL Doet op 16 maart 2024, de vrijwilligersdag die altijd in het hele land georganiseerd wordt. Kijk voor info over deze dag en aanmelden op:

<https://www.nladoet.nl/activiteit/heemtuin-veermans-hof-ijsselflora-voorjaarklaar-maken>

Voor NL Doet zijn we op zoek naar mensen die ons op zaterdag 16 maart van 9:00-12:00 uur willen

komen helpen. De heemtuin Veermans Hof IJsselflora gaan we weer helemaal klaarmaken voor het nieuwe seizoen! We harken het blad weg en vegen de paden schoon. Er wordt gesnoeid en een aantal perken worden onder handen genomen. De bruggen, infoborden en banken worden schoongemaakt en we zetten de eerste naambordjes bij de planten. Tegenprestatie is: koffie/thee + zelfgebakken koek en taart!

Vanaf 21 maart zijn er elke donderdagochtend vanaf 9:00 uur mensen aan het werk in de heemtuin. Ook op woensdagavond wordt er gewerkt

vanaf april vanaf ongeveer 19:00 uur tot het donker wordt.

Iedereen, die het gezellig vindt om samen deze tuin mooi te maken en houden, is altijd welkom! Ook als je maar incidenteel kunt. Het werk in de heemtuin leer je onder leiding van anderen kennen. Dus ook als je geen verstand hebt van een heemtuin, kun je komen helpen!

Lijkt je het leuk om mee te werken in de heemtuin en wil je een eerste keer komen kijken hoe dat gaat: meld je dan bij Annet van der Veen,

heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl of tel 0570-523937 of kom gewoon langs!

Rondleiding en proeverij

Heemtuin Veermans Hof IJssel flora

Heb je al eens kruidenboter van kraailook of daslook geproefd of kruidenthee uit onze tuin? In heemtuin Veermans Hof IJssel flora valt er in het voorjaar al heel wat te ontdekken. Kom je op vrijdag 26 april proeven en luisteren naar de verhalen achter de bloemen en planten?

De aanvangstijd is 19:00 uur en de rondleiding + proeverij duurt ongeveer 1 uur. Geef je je voor 25 april even op?

Voor groepen kunnen er ook rondleidingen op maat aangevraagd worden. Informatie: Annet van der Veen 0570-523937 heemtuin@ivn-olst-wijhe.nl.

Activiteiten elders

Activiteiten andere IVN-afdelingen en KNNV-Zwolle

Deze kun je zoals gebruikelijk vinden op de site van IVN Zwolle, IVN Deventer, IVN Raalte en de site van het KNNV Zwolle onder activiteiten. Er worden uiteenlopende excursies en cursussen georganiseerd, door het IVN en/of het KNNV soms in samenwerking met andere organisaties. Zo kun je op de sites, afhankelijk van de tijd van het jaar, bijvoorbeeld informatie vinden over excursies en cursussen over amfibieën, vlinders wilde planten, insecten, vogels etc.

Zie ivn.nl/afdeling/zwolle, ivn.nl/afdeling/deventer, ivn.nl/afdeling/raalte, en knnv.nl/zwolle. Hou dus deze sites in de gaten!

Winterwandeling vanuit Landbouwmuseum De Laarman

Op zondag 7 januari 2024 kan er vanaf 9:00 tot 13:00 uur gestart worden vanaf Butzelaarstraat 60, 8105 AR Luttenberg.

Al jaren mogen we trouwe deelnemers voor deze wandeling (5 km/12 km/18 km) verwelkomen. Koud of nat? Het deert de echte wandelaar niet. Vanuit de Laarman in Luttenberg kan gekozen worden voor verschillende

afstanden. En natuurlijk is er snert, warme chocolademelk en ander lekkers bij terugkomst. Kosten: € 5,-.

Van het bestuur

Succesvolle paddenpoel!

De paddenpoel, die in juni 2021 is gegraven, doet zijn werk! De padden vinden zelf hun weg langs de vaste schermen naar de paddenpoel en via de nieuwe amfibieëntunnels onder de weg naar de wetering. Daarom is nu in overleg de werkgroep Padden opgeheven. Alle vrijwilligers hebben veel werk verzet in al die jaren dat er padden maar ook kikkers en hagedissen de weg zijn overgezet. Bedankt hiervoor!

Hanne Muskee – van Rijssen, de coördinator, heeft nog een afsluitend stukje geschreven. Dat kun je elders in deze Grutto lezen.

Nieuwe webredactie

Het bestuur is blij dat de oproep voor opvolging van Annet van der Veen voor de werkzaamheden voor de website succes heeft gehad. Claudia van de Leur en Pieter de Haan willen samen de website gaan bijhouden en up to date houden. Hartstikke fijn!

Werkgroepen

Zoals gebruikelijk vinden er in de winterperiode wat minder activiteiten plaats. Wél zijn er enkele succesvolle (kinder)activiteiten in de herfst geweest. En het bestuur en de coördinatoren en actieve leden blijven op de achtergrond druk bezig. Zoals Lilian Bults en Ans Rijkema die het jaarprogramma 2024 samenstellen. Het is zó fijn dat ze zich hierop richten waardoor er in het nieuwe jaar weer veel gevarieerde activiteiten gepland staan (zie elders in deze Grutto). Ook de werkgroepen blijven volop aan de gang, met dank aan de coördinatoren.

Het bestuur heeft, in overleg met die coördinatoren, de werkgroep Stadsvogels ondergebracht in de al bestaande werkgroep Vogels en er zo één werkgroep van gemaakt. We kunnen op dit moment zeker leden gebruiken die zich willen inzetten voor de gierzwaluwen (in eerste instantie samen met Ronald Boerkamp) of het monitoren en plaatsen van nestkastjes voor diverse kleine vogels. Dit zijn voorbeelden van de werkzaamheden van de (nieuw samengestelde) werkgroep Vogels. Laat het weten als je zelf een idee hebt wat je wilt gaan doen ten aanzien van (kleine) vogels.

Rest mij om alle leden fijne feestdagen te wensen en het beste voor 2024!

Elly Luttkholt, voorzitter.

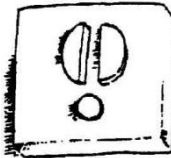
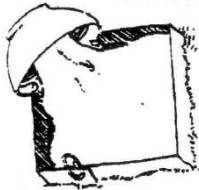
Voor de jeugd

Gipsafdrukken maken

Dieren maken sporen. Dat zijn afdrukken van hun poten als ze door het (natte) zand of over de zachte aarde lopen. Sommige sporen herken je snel, bijvoorbeeld een hondenpoot, een paardenhoef of een eendenpoot. Als je ergens een mooi spoor ziet, kun je daar een gipsafdruk van maken. Je hebt nodig: gips (hoeft geen duur gietgips te zijn), water, halve bal, (plastic) spatel, dun karton, paperclip(s), vaseline.

Aanmaken gips: Vul de bal voor de helft met water. Schep er zoveel mogelijk gips in tot er een droog bergje verschijnt. Begin te roeren tot de klontjes zijn verdwenen. Het is een papje van yoghurt dikte. En dan.....

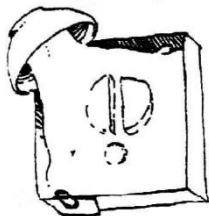
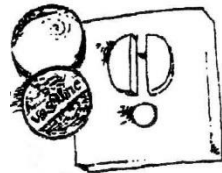
1. Borstel alle takjes en steentjes voorzichtig weg bij het spoor.
2. Maak een vierkant van een strook dun karton of neem een sigarenkistje zonder bodem. Druk dat iets in de grond en maak begin en eind vast met een paperclip.

3. Giet het gips langzaam in de kartonnen vorm. De gipsafdruk moet ongeveer een kwartier op

het spoor liggen. Je voelt het gips warm worden!!! Als je denkt dat het hard genoeg is om het op te pakken, neem het dan voorzichtig uit het spoor. Gipsrestjes ook meenemen.

4. Zo krijg je een eerste afdruk.
5. Maak op dezelfde manier een afdruk van die eerste afdruk. Smeer er wel vaseline op, anders krijg je het gips niet meer los.

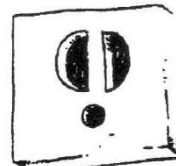
6. Giet weer gips in de kartonnen vorm, die je om de eerste afdruk hebt gezet en laat dat hard worden.

7. Nu heb je een natuurgetrouwe afdruk van het spoor.

Schoonmaken: De (flexibele) bal kun je omkeren en zo het gips eraf laten springen. Van de

plastic spatel kun je het gips ook gemakkelijk afwrijven. Eventueel met een borsteltje met water.

Gooi nooit gips in de spoelbak of in het riool!!! Gipsresten doe je in een krant in de afvalcontainer bij het restafval. Succes!

Bron: Zwols Natuurtijdschrift.

Stevens Optiek

We hebben
de gehele
collectie van Red
Kinderbrillen

GRATIS oog-en oogdrukmeting

Uitgebreide collectie modieuze monturen

Maak nu een afspraak:

Langstraat 76 - 8131 BE Wijhe - 0570 525335

Kijk ook eens op
**ivn.nl/afdeling/
olst-wijhe**

of volg ons op

Albert Heijn Boomgaard

Openingstijden:

Maandag t/m donderdag: 08.00 - 20.00 uur

Vrijdag: 08.00 - 21.00 uur

Zaterdag: 08.00 - 19.00 uur

Zondag: *Nieuw!* → **12.00 - 18.00 uur**

GRATIS voor de deur parkeren! Gewoon bij Boomgaard.

AH Boomgaard Oranjelaan 2 8131 DB Wijhe tel: (0570) 521 597 fax: (0570) 522 711

Positieve ??? opschoonactie

Op zaterdag 16 september hebben we – IVN Olst-Wijhe - met 9 volwassenen en een jonge knul, in 2 groepen weer afval geraapt langs de IJssel vanaf de Barloseweg tot aan de pont. Dit in het kader van World Cleanup Day. De vorige keer in maart hadden we nog 18 vuilniszakken geraapt, en nu totaal 8 vuilniszakken!!! Brengen alle acties een

bewustwording op gang en wordt er minder afval weggegooid??? Er waren weinig blikjes en flesjes, wel weer veel klein spul zoals doppen, zakdoekjes, en heel erg veel

peuken. Op de 2 parkeerplaatsen op ons traject werd wel weer veel gedumpt waaronder grote voorwerpen. Zie foto.

Het was weer een zinvolle actie. En het geeft voldoening dat er, in ieder geval dit keer, minder afval te rapen was.

Elly Luttikholt.

© A.Rijkema

Wandeling landgoed de Gelder

Op zondag 17 september verzamelden we ons bij Spoorstraat 1.

Er waren erg veel aanmeldingen. We hebben 8 mensen teleur moeten stellen en waren toen alsnog met een groep van 25 mensen. Peter Pol leidde ons rond en vertelde over de verscheidenheid aan bomen, het pinetum, over de geschiedenis van het landgoed, over zichtlijnen, over beheer en over de veelheid aan vogels en zoogdieren op het landgoed. Ook over de bedreigingen van

de bomen door klimaatverandering en veranderingen van het waterpeil. Een uitdaging voor de bomen en ook een uitdaging voor het beheer van het landgoed.

De duiventil, de ijskelder, we konden beide niet echt bezoeken maar hun functie toen en nu is mooi uitgelegd. De franjepoot vleermuis bewoont nu de ijskelder. Er werden veel vragen gesteld en daar was alle ruimte voor! De kinderen ontdekten van allerlei beestjes en vlinders.

Het was een geanimeerde en heel diverse groep qua leeftijd en kennisniveau waardoor er veel ontdekt en uitgewisseld is.

Hartelijk dank Peter en hartelijk dank alle enthousiaste deelnemers!

Ans Rijpkema.

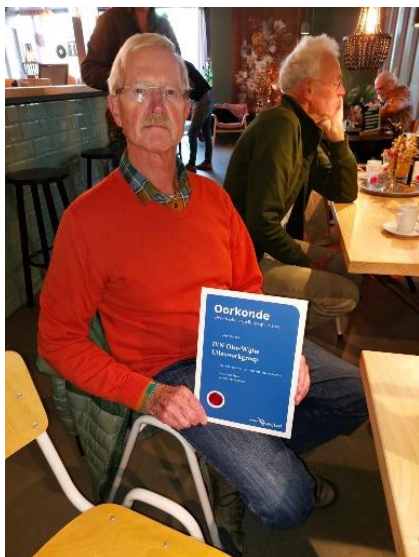
Overijsselse Vrijwilligersprijs Groen 2023

Hans de Jonge met uilenwerkgroep winnaar in Olst-Wijhe

De uitreiking van de prijs heeft op 17 november plaatsgevonden in het Holstohus, in aanwezigheid van zijn vrouw, 2 dochters en 5 werkgroep-leden. Namens het bestuur waren Roos (secretaris) en Michiel (penningmeester en werkgroep lid) erbij. Een gedeputeerde sprak mooie woorden bij de uitreiking van de oorkonde. Het bestuur van IVN Olst-Wijhe had Hans de Jonge met de uilenwerkgroep voorgedragen voor de Overijsselse Vrijwilligersprijs Groen 2023, omdat Hans al 20 jaar zeer trouw en consciëntieus de uilenwerkgroep coördineert, hierbij jaarlijks het ringen regelt en het belang van het doorgeven van de gegevens over de verschillende soorten uilen waarmaakt. In 2003 heeft Hans samen met Gerard Overmars de werkgroep opgericht. De gegevens worden doorgegeven aan Sovon en Vogeltrekstation. Hierdoor heeft hij met de werkgroep leden zeker een grote bijdrage geleverd bij het in stand houden en mogelijk vermeerderen van de soorten en aantallen uilen in ons werkgebied. Hij kent inmiddels alle ins en outs van de uilen. Voor hem is het werken op een veilige manier voor de vrijwilligers uiterst belangrijk en hij geeft daarbij de noodzakelijke instructies om veilig te kunnen werken. Incidenteel geeft Hans, met enkele leden van de werkgroep voorlichting/educatie over de uilen. Hij is zeer gedreven en nu hij mogelijk het stokje door wil geven aan een opvolger zal hij er voor zorgen dat deze persoon zeer goed wordt ingevoerd om deze werkgroep en het werk voor de uilen voort te kunnen zetten.

Hans kennen we ook als actief meedenkend met het IVN-bestuur door zijn opbouwende kritiek, inbreng nieuwe leden, en zaken rondom veiligheid en instructies.

Op dit moment bestaat de uilenwerkgroep uit ongeveer 15 leden. Ze zijn actief in de hele gemeente Olst-Wijhe, van Herxen tot aan de grens met Diepenveen en Deventer, en van de IJssel tot in en om de Elshof, Middel,

Hans met oorkonde

© R.vd.Burg

Wesepe en Welsum. In totaal zijn er in het gebied ruim 150 steenuilkasten geplaatst en bijna 100 kerkuilkasten. De steenuilkasten hangen meestal op een hoogte van drie à vier meter in bv. fruitbomen of wilgen; de kerkuilkasten voornamelijk bij boerderijen in (hoge) kapschuren. Veel kasten worden in eigen beheer gemaakt, maar we krijgen of kopen ze ook wel via Landschap Overijssel. Soms zorgt de erfeigenaar zelf voor een kast. Een kast moet wel aan specifieke voorwaarden en “bouwvoorschriften” voldoen, afhankelijk van de uilensoort, waarvoor hij bedoeld is.

De leden van de werkgroep gaan zelf op zoek naar geschikte locaties

en biotopen, maar ze worden ook regelmatig door mensen, die een uil hebben waargenomen op hun erf, gebeld of aangesproken. Ze werken volgens een vast jaarlijks rooster. Eind april of begin mei, afhankelijk van het weer, controleren ze alle steenuilkasten om in beeld te brengen welke bewoond zijn en te weten rond welke datum de eerste eieren gelegd zijn. Ze hanteren de noodzakelijke voorzichtigheid om verstoring te voorkomen.

Van de andere uilensoorten als ransuil en bosuil worden in de winter naar roestplekken (dit zijn definitieve verblijfplaatsen, vaak opteren ze dan voor groenblijvende bomen zoals thuja's, hulst, spar, taxus of met klimop bedekte loofbomen) gezocht. Deze worden ook aan Sovon gemeld. Al met al is het voor de uilenwerkgroep een prachtige en intensieve natuuractiviteit waarvoor Hans en de uilenwerkgroep deze prijs verdiend hebben ontvangen!

Elly Luttkholt.

Van boerenerf naar orchideeënweelde

Boeiende lezing door Claus van der Brink op 29 november 2023. Rond de 30 personen hebben genoten van de boeiende uiteenzetting door Claus. Als IVN-lid wilde hij graag ingaan op ons verzoek om de ontstaansgeschiedenis van zijn tuin aan de Hoenloseweg op de Boskamp uit de doeken te doen. Hij vertelt graag, zei hij erbij. Dat hebben we kunnen meemaken!

Hij begon zijn verhaal bij de oorsprong van het Sallandse land, met zijn grondlagen en waterbewegingen sinds de laatste ijstijd. Klei en zand, overstromingen en afwatering hebben in dat landschap in de loop der eeuwen hun sporen nagelaten. Met behulp van kaarten vertelde hij heel duidelijk over de ontwikkeling en ontstaan van Salland vanaf de gletsjers naar het rivierenland met water, moeras en zandduinen die op verschillende plaatsen werden afgezet. Nog altijd is die ontwikkeling te zien in de structuur van het landschap, met de verschillende grondsoorten, zoals kalkrijke en kalkarme plekken, plekken met klei, zand of menggrond.

Gevlekte orchis

© L.Nauta

Door die verschillen in de grond, en in plekken waar meer of minder mineralen werden afgezet door het water, groeien bepaalde planten op de ene plek en op andere plekken weer andere planten. Daarmee komt ook een wisselwerking op gang met dieren, groot of klein, bijvoorbeeld

insecten of vogels, die die planten opzoeken om van en mee te leven. Claus vertelde over de verschillen die er zelfs al in de grondsoorten tussen Raalte en Wijhe bestaan, hoe de weteringen zijn aangelegd door de mens om het vele water te kunnen afvoeren zodat er meer landbouw en veeteelt op die gebieden mogelijk zou worden. Van oorsprong stond het gebied tussen Wijhe en Raalte immers zeer regelmatig geheel blank! De kernen Olst en Wijhe zijn elk op een zandduin gebouwd; wonen doe je liever niet met natte voeten dus waar gebouwd werd moest het hoger zijn. En op die plaatsen waren er gelukkig natuurlijke zandduinen. Achter Olst en Wijhe naar het oosten was dan juist weer een zeer drassig gebied. De afgelopen 30 jaar heeft Claus zelf ook een ontwikkeling doorgemaakt van inzichten. In het begin dacht hij nog aan het bouwen aan een soort Engelse tuin, dus sturing van zijn beplanting, maar al snel werd hij enthousiast voor het kijken naar en ontdekken hoe de natuur zelf reageert. Dat leverde hem diverse verrassingen op. Als hydroloog heeft hij die richting een zetje gegeven door de waterhuishouding van zijn tuin in lijn te brengen met de natuurlijke mogelijkheden, bijvoorbeeld door het ongelijk uitgraven van grond waarmee diverse waterpartijen werden gecreëerd. Inheemse planten kwamen daarbij soms vanzelf terug, en soms ook weer verdwenen ze een tijdje en dan kwamen ze op een andere plek toch weer terug. Elk seizoen hooit hij op een oude beproefde manier en droogt het hooi dan op ruiters, zoals vroeger gedaan werd. Een

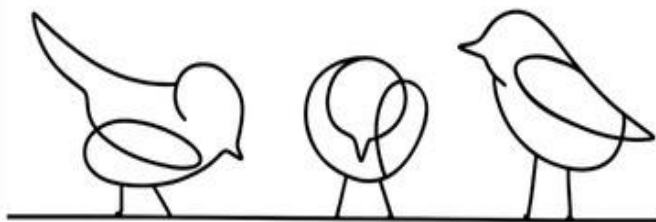

KIJK UIT VERREKIJKERS

OUDE VISMARKT 18 - 8011 TB - ZWOLLE - 038-4213697

WWW.VERREKIJKERAANBOD.NL - INFO@VERREKIJKERAANBOD.NL

**OP VERTOON VAN DEZE ADVERTENTIE ONTVANGT U
EEN PERSOONLIJKE AANBIEDING VOOR EEN
VERREKIJKER, SPOTTING SCOPE OF STERRENKIJKER**

WIJ ZIJN DEALER VAN DE VOLGENDE MERKEN:

Zwakenberg Tweewielers Wijhe

Specialist in alle merken fietsen, Tevens elektrofietsen!

www.zwakenbergtweewielers.nl

Weet u nog waarom u bepaalde medicijnen slikt?
Hebt u nog overzicht over uw medicijngebruik?
Wij vogelen dit graag voor u uit.

Alphega apotheek Wijhe,
voor al uw vragen over uw medicijnen!

Apotheek Wijhe Raadhuisplein 2-1, 8131 BN Wijhe
Info@apotheekwijhe.nl

Keukens

Tuinmeubelen

Interieurs

keukenland
tuinmeubelcentrum **WĪJHE**

www.keukenlandwijhe.nl | www.tuinmeubelcentrumwijhe.nl

groot stuk is op die manier verschaald door de jaren heen – wat ook hoort bij dit terrein - en juist daar laat hij het nat worden en weer droog zoals de natuur het creëert. Er zijn stukken in zijn tuin die meer dan een half jaar per jaar blank staan! Dat heeft onder meer de enorme rijkdom aan orchideeën in zijn tuin bewerkstelligd. Wat hij hooit en oogst, wordt allemaal op natuurlijke manier verwerkt, mede door inzet van een kleine schaapskudde.

Het was erg boeiend om zijn enthousiasme te zien en om kennis te nemen van de verrassingen die de natuur laat ontstaan. Wij vinden het zeer de moeite waard om een kijkje te nemen in zijn tuin, om daar ter plekke alle verschillende soorten orchideeën of andere inheemse planten te zien. Dat kan vanaf half mei tot half juli. Dan stelt Claus namelijk zijn tuin open en kun je als belangstellende aan komen waaien. Als je geluk hebt tref je hem zelf en kan hij ter plekke zijn ervaringen uiteenzetten.

Roos van der Burg.

Houd ons water gezond !!!

Het doorspoelen van medicijnresten geeft bijwerkingen op de natuur.

Daarom zijn apothekers in Salland-

Vechtstreek gestart met de campagne om overgebleven medicijnen op de juiste manier in te zamelen. Dus spoel geneesmiddelen niet door de gootsteen of het toilet, maar breng ze terug naar de apotheek of een inzamelpunt van de gemeente.

Wat kun je zelf doen?

- Karton / doosje / bijsluiter kunnen inleveren bij het oud papier.
- Lege strips inleveren bij het plastic (PMD).
- Niet gebruikte geneesmiddelen inleveren bij je apotheek.

Lees meer over medicijnresten in het drinkwater op medicijnresten.org.

Houd ons water gezond, spoel geen medicijnen door!

Bron: Internet.

Einde paddenwerkgroep

De blower van mijn eerste autootje, een Subaru mini jumbo, doet dapper werk, maar voorkomt niet dat de voorruit beslagen blijft. Twee handen omklemmen stevig het stuur en ik zit bijna met mijn kin tegen de voorruit onderwijl allerlei verwensingen uitend. Ik probeer nóg langzamer te rijden en zigzag over de weg, al scheldend op een tegenligger die mij met volle snelheid passeert. Ik vervolg mijn route nadat ik overwoog terug te rijden, maar bedacht dat dat ook geen optie was. Blijven staan en de nacht in de

auto doorbrengen evenmin. Turend in het schijnsel van mijn koplampen, terwijl mijn ruitenwissers overuren draaien, zie ik een door regen spiegeland wegdek en zowel platte padden als overstekende padden met oogjes die oplichten van het autolicht. Met een brok in mijn keel kom ik thuis: ik heb ontelbaar veel padden platgereden die avond op de Kappeweg!

Zo'n twintig jaar later meld ik mij en onze dochter Iza, die dan in groep 6 zit, aan als vrijwilliger voor het overzetten van padden. Op een frisse doordeweekse ochtend, we ademen wolkjes, staat ons voor schooltijd iemand op te wachten bij het bankje op de kruising Raalterweg en Onder de Gelder. Een fiets met grote verweerde fietstassen, waar later van alles uitkomt, staat geparkeerd tegen het bord 'Wijhe'. Daarnaast een kortgeknipte, blonde vrouw die ons al van ver toezwaait. Na een stralend "Goedemorgen" lopen we samen de route en legt zij geduldig, veelsprakig en vol humor aan ons uit hoe we de padden over moeten zetten. Margriet, coördinator van de paddenwerkgroep, leer ik de komende jaren kennen als een vrolijke, hartelijke, sociale vrouw en ster in het verbinden van mensen (en padden 😊) en het aanvragen en toegekend krijgen van subsidies. Daarnaast had zij oog voor alle vrijwilligers die meehielpen de paddentrek tot een succes te maken. Margriet verhuisde naar Zutphen en ik nam het regelwerk rondom de paddentrek voor een deel van haar over, samen met Anne die alle digitale zaken beheerde. En natuurlijk samen met alle andere vrijwilligers, van paddenoverzetters tot emmergravers. Inmiddels was dochterlief naar het voortgezet onderwijs en nam zoonlief met zijn vriendje haar rol over. Soms zagen we alleen eekhoorns rond stammen slingeren, vleugelklapperende duivenparen, graskarpers en hier

Amfibieëntunnel Kappeweg

© M.v.Roij

en daar een roofvogel, maar als zij 's morgens veel padden in de emmers troffen waren ze intens gelukkig. Niet in de laatste plaats omdat ze dan later op school kwamen.

Nu, nog weer zo'n tien jaar later zit ik bij een snorrend houtkacheltje

voorovergebogen over mijn laptop terug te blikken. Door de toegekende subsidies en het herinrichten van de Zandwetering kon er een paddenpoel gegraven worden, werden er vaste schermen geplaatst Onder de Gelder en konden er nieuwe amfibieëntunnels onder de Kappeweg geplaatst worden, waarna Margriet de paddenpoel opende. Afgelopen voorjaar was het eerste jaar waarin er niet meer op een ochtend druk gegraven hoefde te worden om emmers en schermen te plaatsen. Er hoefden geen

vastgezogen spades uit kleigrond getrokken te worden. Er werd geen

Paddenpoel

© H.Muskee

koffie gebracht door Rika en niemand die in de vroege ochtenduren voor werk of school de ronde deed om de emmers te checken op padden, kikkers, salamanders, muisjes en zwarte torren die zich vastklampen aan je handen. Geen angstplasjes van padden op onze koude blote handen. Het enige dat moest gebeuren was een zwart scherm verschuiven

zodat de padden nu geen andere mogelijkheid hadden dan via het scherm naar sloot en paddenpoel geleid te worden. Missie geslaagd! De werkgroep paddentrek wordt dan ook opgeheven. Er is nog steeds trek, maar de padden kunnen hun natuurlijke gang gaan en de nieuwe paddenpoel en aangrenzende sloten als kweekvijver voor hun drill gebruiken. Het enige werk nog te doen, waarvoor bij deze een oproep, is het jaarlijks checken of het zwarte scherm dicht zit rond de tijd van paddentrek (maart-april) en het controleren op gaten en/of beschadigingen in de vaste schermen.

Paddenscherm

© H.Muskee

Wat mij de komende jaren rest is kleinschalig de padden uit eigen tuin met zaklamp speurend in de berm in het voorjaar de weg over te zetten met de blijde gedachte de afgelopen jaren met al die vele vrijwilligers ongelooflijke aantallen padden te hebben gered van auto's op regenachtige avonden op binnenweggetjes.....

Hanne Muskee – van Rijssen.

Heemtuinplant uitgelicht

De rode bremraap - *Orobanche lutea*

Afgelopen zomer was er ineens weer een bremraap te zien in de heemtuin. Hij of zij stond op de steenhoop en viel haast niet op. Dat komt

natuurlijk ook omdat er maar 1 bloemstengel was en die was bruin, omdat de bremraap geen bladgroen heeft. Het is een wortelparasiet. Hij parasiteert op andere planten. Vlakbij deze bremraap stond de luzerneklaver. Dus waarschijnlijk parasiteerde hij op de wortels van deze klaversoort.

De steenhoop in de heemtuin is een voedselarme zandige bult, waar de bremraap zich thuis voelt. Volgens informatie op internet komt deze plant zeer zelden voor in het rivierengebied en wordt uitsluitend op sikkelklaver aangetroffen. Die was hier op de steenhoop niet aanwezig.

Bestuiving geschiedt door insecten en de verspreiding van de zeer kleine eivormige zaden gebeurt door de wind. De rode bremraap en walstrobremraap zijn nauw verwant en groeien beide vaak op rivierduinen en worden nogal eens verwisseld.

De rode bremraap is het beste te herkennen aan haar knalgele stempels (in verse toestand), haar gastheerkeuze (luzerneklaver bij ons) en de afwezigheid van een geur. Walstrobremraap daarentegen heeft geelbruine stempels en heeft een sterke geur. Die was afwezig bij "onze" bremraap.

De plant staat op de Nederlandse rode lijst van planten en komt in Nederland zelden voor zegt de Floron verspreidingsatlas.

Waarneming.nl zegt dat in Overijssel de plant alleen waargenomen is in Deventer en Diepenveen. In Wijhe dus ook!

Annet van der Veen.

Rode bremraap

© A.vd.Veen

Vogelwaarnemingen in Olst-Wijhe

1 september – 1 december 2023

De gebruikte afkortingen: BuH = Buitenwaarden Herxen; BuO = Olsterwaarden; BuW = Buitenwaarden Wijhe/Surfplas; BvL = Boskamp, van Laakstraat; DuW = Duursche waarden, vanaf Mottenhuisje tot Fortmond; Fm = Fortmond (steenfabriek); Rw = Roetwaarden, na camping het Haasje. Tussen ( ) staat het aantal vogels.

Aalscholver: 4-9 BuW (250); 24-9 BuW (150).

Blauwe reiger: 15-10 BvL (1).

Boerenzwaluw: 5-9 Wijhe, Kappeweg (ca. 100).

Boomvalk: 24-9 BuW (1).

Brilduiker: 21-11 Herxen uiterwaarden (1).

Buizerd: 4-9 Olst, Terstegetuinen (3); 12-9 cirkelend boven de Veerstraat (2); 6-10 BuW (2); 6-10 BuW (2); 17-10 BuW cirkelend in de lucht (5).

Casarca: 24-9 BuW (2); 4-10 BuW (3); 6-10 BuW (1); 11-10 BuW (14).

Dodaars: 30-10 Soestwetering Boskamp (1); 3-11 Soestwetering, Boerhaarseweg (1); 11-11 DW Fortmond (4); 19-11 Raalterweg (1).

Fazant: 5-9 Wijhe, Hamelweg (3 v); 1-11 Olst, Terstegetuinen (1 m).

Gele kwikstaart: 30-10 Soestwetering Wijhe (1).

Groenling: 31-8 Olst, Terstegetuinen (2); 23-9 Olst, Terstegetuinen (2); 26-10 BvL (1).

Groenpootruiter: 17-9 Duw (2); 1-10 Fortmonderbuitenwaarden (7).

Grote bonte specht: 25-9 BuW (1); 26-10 BvL (1); 1-11 BvL (1 v); 2-11 BvL (1 m); 21-11 BvL (1).

Grote lijster: 17-9 Duw (enkele). Op trek, fouragerend op de meidoornbessen.

Grote zaagbek: 21-11 Herxen uiterwaarden (8).

Grote zilverreiger: 30-9 Hengforderwaarden (17); 16-11 BuW (1); 12-11 DuW (20).

Havik: 24-9 BuW (1) gehoord en gezien; 6-10 BuW (1).

Heggenmus: 16-9 BvL (2); 8-10 BvL (1); 26-10 BvL (1); 2-11 BvL (1); 2-11 BvL (1); 7-11 BvL (1); 8-11 BvL (1); 11-11 BvL (1); 13-11 BvL (1); 14-11 BvL (1); 17-11 BvL (1).

Houtduif: 16-9 BvL (2); 15-11 BvL (1).

IJsvogel: 25-9 BuW (1); 26-9 Duursche Waarden

Fortmond (1); 26-9 Hengforderwaarden Olst (1);

27-9 Hengforderwaarden Olst (1); 28-9

Hengforderwaarden Olst (1); 1-10

Fortmonderbuitenwaarden (1); 11-10 DW

Fortmond (1) langs vliegend; 30-10

Hengforderwaarden Olst (1); 31-10 DW Fortmond

(1); 8-11 Anem (1).

Kerkuil: 22-9 Olst, Terstegetuinen (1).

Houtduif

Knobbelzwaan: 16-11 BuW (3).

Kolgans: 8-10 Raalterslag (meerdere). Eerste keer dit jaar; 11-10 BuW (180); 17-10 BuW (600); 16-11 BuW (125); 17-11 BuW (400).

Koperwiek: 22-10 BuW (50); 20-11 BvL (1).

Krakeend: 15-10 BuW plas bij de pont (15); 18-10 BuW plas bij de pont (15).

Kramsvogel: 18-10 BuW (30); 22-10 BuW (10).

Lepelaar: 11-9 BuW bij de pont Wijhe (1) overvliegend; 17-9 Duw (20); 24-9 BuW (6); 27-9 Hengforderwaarden Olst (2) overvliegend; 4-10 BuW (27); 6-10 BuW (16); 18-10 BuW (1).

Middelste bonte specht: 14-11 BvL (1).

Oeverloper: 17-9 Duw (3); 28-9 Hengforderwaarden Olst (1).

Ooievaar: 11-11 de Leugenhorst op de Elshof (5); 16-11 BuW (3).

Putter: 26-8 Olst, Terstegetuinen (5); 23-9 Olst, Terstegetuinen (9); 25-10 tuin Goudvink Olst (1).

Ransuil: 28-11 treurwilg vijver voor hoofdingang Weijtendaal (6).

Roodborst: 2-10 BvL (1); 15-10 BvL (1); 23-10 BvL (1); 30-10 BvL (1); 1-11 Olst, Terstegetuinen (2); 11-11 BvL (1); 12-11 BvL (1); 19-11 BvL (1).

Slobeend: 11-10 Fortmond binnenplas (30).

Smient: 28-10 BuW plas bij de pont (15).

Zanglijster

Sperwer: 13-9 BvL (1).

Spreeuw: 23-10 BvL (10); 1-11 Olst, Terstegetuinen (ca. 3000); 16-11 BvL (1).

Staartmees: 27-9 Hengforderwaarden Olst (4).

Steenuil: 26-8 Olst, Terstegetuinen (1).

Torenvalk: 24-9 BuW (1).

Vink: 8-10 BvL (1); 19-10 BvL (1); 24-10 BvL (1); 2-11 BvL (1 m); 9-11 BvL (1); 10-11 BvL (1); 19-11 BvL (1); 21-11 BvL (2 m, 1 v).

Visarend: 23-9 op paal Duursche Waarden Fortmond (1).

Waterhoen: 1-10 Fortmonderbuitenwaarden (1); 28-10 BuW plas bij de pont (7).

Waterral: 26-9 Duursche Waarden Fortmond (1).

Watersnip: 1-10 Fortmonderbuitenwaarden (1); 11-10 DW Fortmond (1) foeragerend.

Winterkoning: 31-8 Olst, Terstegetuinen (1); 26-10 BvL (1).

Wintertaling: 15-10 BuW plas bij de pont (7); 18-10 BuW plas bij de pont (18).

Witgat: 1-10 Fortmonderbuitenwaarden (2).

Zanglijster: 20-10 Goudvink Olst (1). Pikt de laatste bessen uit de lijsterbes in de tuin.

Zeearend: 26-9 in bomen Hengforderwaarden (3); 28-9 Hengforderwaarden Olst (1) overvliegend; 29-9 BuW (2); 30-9 Hengforderwaarden (2) overvliegend; 1-10 cirkelend boven Marle (1 adult, 2 juv); 4-10 cirkelend boven Marle (1); 6-10 BuW (1); 10-10 Hengforderwaarden Olst (1) overvliegend; 23-10 Hengforderwaarden Olst (2). Eén in de top van een dode boom, de andere cirkelde eromheen; 23-11 BuW (1).

Zilverreiger: 24-9 BuW (15); 25-11 in weiland Lierderholthuisweg (8).

Er zijn 51 vogelsoorten waargenomen door de volgende 8 waarnemers: Marijke Berendsen, Willem Denekamp, Jan Klungers, Claudia van de Leur, Elly Lutikholt, Gerard Overmars, Elly Sminck en Alfons Wiegink.

Contactadres vogelwaarnemingen: vogelwaarnemingen@ivn-olst-wijhe.nl.

Ter info

Huishoudelijk reglement 2022 is te vinden op ivn.nl/afdeling/olst-wijhe.

Grutto digitaal Wil je de Grutto voortaan digitaal ontvangen? Stuur dan een bericht naar ans@ivn-olst-wijhe.nl. Zo help je mee om het milieu, papier, én kosten te besparen.

Disclaimer Het plaatsen van teksten in de Grutto betekent niet dat de redactie en het bestuur de inhoud daarvan onderschrijven. Deze komt geheel voor rekening van de auteur(s).

Vertrouwenscontactpersoon Bent u slachtoffer of getuige van ongewenst gedrag of een strafbaar feit bij een activiteit van onze IVN-afdeling, dan kunt u dit melden bij vertrouwenscontactpersoon Jack van Liesdonk tel. 06-37324798 en/of vertrouwenscontactpersoon@ivn-olst-wijhe.nl.

LET OP: als het klachten over of signalen van seksueel misbruik betreft, dan is het melden hiervan zelfs verplicht!

Donatie aan IVN Olst-Wijhe

Wilt u een donatie doen aan onze afdeling? Dat kan op NL32 RABO 0373 0240 37 t.n.v. IVN De Grutto, Herxen 14, 8131 PG Wijhe.

IVN Olst-Wijhe en belastingaftrek

IVN Olst-Wijhe is door de belastingdienst, al vanaf 1 januari 2008, geregistreerd als een ANBI-instelling. Registratienummer (RSIN) 816635286. ANBI staat voor Algemeen Nut Beogende Instelling.

Giften aan een ANBI-instelling kunnen een aftrekpost zijn voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Om in aanmerking te komen voor de aftrek van periodieke giften, moeten de donateur en de ANBI de gift vastleggen in een overeenkomst met een minimale looptijd van 5 jaar. Voor periodieke giften geldt geen drempelinkomen of maximaal aftrekbaar bedrag.

Meer informatie? Zie de website van de belastingdienst. Wilt u van de regeling gebruik maken? Neem dan contact op via penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl.

Langstraat 8 Tel. 0570-521290
8131 BC Wijhe Fax 0570-524141

Het IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong tot oud de natuur dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.

Verspreid over Nederland heeft het IVN zo'n 170 plaatselijke afdelingen met ca. 20.000 leden. In Amsterdam is het landelijke kantoor gevestigd. De afdelingen werken per provincie samen en organiseren leuke en leerzame activiteiten, voor jong en oud zoals: excursies, cursussen, tentoonstellingen en lezingen. In hun eigen omgeving zijn IVN-vrijwilligers regelmatig betrokken bij gemeentelijk overleg over natuuronderwerpen en verzorgen ze natuurlessen in het basisonderwijs.

Advertentieruimte in de Grutto voor ???

Hele pagina € 35,- per jaar
Halve pagina € 25,- per jaar
Kwart pagina € 20,- per jaar

Informatie: Michiel Faber, penningmeester@ivn-olst-wijhe.nl

Sponsors

IVN Olst-Wijhe
en

Heemtuin Veermans Hof IJsselflora

Brandweer Wijhe
Landgoed de Gelder
Gemeente Olst-Wijhe

Landschap Overijssel
Zorgboerderij 't Hamel